

HŽ CARGO d.o.o.

GRUPA HŽ CARGO
GODIŠNJE KONSOLIDIRANO POSLOVNO IZVJEŠĆE O
STANJU DRUŠTAVA
ZA 2013. godinu

Zagreb, rujan 2014. godine

HŽ Cargo d.o.o. za prijevoz tereta, sa sjedištem u Zagrebu, Trg kralja Tomislava 11/I, je društvo čiji je osnivač Republika Hrvatska. Skupština društva – Ministar pomorstva, promet i infrastrukture. Društvo HŽ Cargo d.o.o. je osnovano 29. prosinca 2006. godine, a upisano je u sudski registar Trgovačkog suda u Zagrebu pod matičnim brojem subjekta 080590549 (OIB 08720210702). Upisani kapital Društva na dan 31. prosinca 2013. godine iznosi 531.006.500,00 kuna. Grupu HŽ Cargo, Zagreb čine Društvo i ovisna društva :

	Udio u vlasništvu
Agencija za integralni transport d.o.o., Zagreb	100 %
AGIT Bosna i Hercegovina d.o.o., Sarajevo	100 %
AGIT Srbija d.o.o., Beograd	100 %
OV-Održavanje vagona d.o.o., Zagreb	100 %
Radionica željezničkih vozila Čakovec d.o.o., Čakovec	100 %
Remont i proizvodnja željezničkih vozila Brod d.o.o., Slavonski Brod	100 %
Robno transportni centar Brod d.o.o., Slavonski Brod	100 %
 Pridružena društva	
Crokombi d.o.o., Zagreb	47,09 %

Društvo Remont željezničkih vozila Bjelovar d.o.o., Bjelovar je dana 5. travnja 2013. godine pripojeno društvu Radionica željezničkih vozila Čakovec d.o.o., Čakovec te dana 19. lipnja 2013. godine brisano iz registra Trgovačkog suda u Bjelovaru.

Osnovna djelatnost Grupe je javni željeznički prijevoz i prijevoz tereta u domaćem i međunarodnom željezničkom i kombiniranom prometu.

1. REZULTATI POSLOVANJA I RAZVITAK DRUŠTAVA

1.1. ZAPOSLENI

BROJ RADNIKA U GRUPI HŽ CARGO, Zagreb :

Naziv društva	31. prosinca 2012.	31. prosinca 2013.
	4.403	3.346

Kod usporedbe podataka o broju radnika Grupe u 2013. godine s 2012. godinom treba naglasiti da je zbog procesa restrukturiranja došlo do zbrinjavanja radnika HŽ Carga i radnika ovisnih Društava kao i prestanak ugovora o radu radi prelaska dijela zaposlenika u HŽ Putnički prijevoz d.o.o..

Struktura zaposlenih radnika prikazana je u tablici 1.:

Tablica 1.

Stručna sprema	MR	VSS	VŠS	SSS	VKV	PKV	KV	NKV	NSS	UKUPNO
Broj radnika na 31.prosinca 2013.	11	184	134	2.084	73	20	383	141	316	3.346

Stručna sprema	MR	VSS	VŠS	SSS	VKV	PKV	KV	NKV	NSS	UKUPNO
Broj radnika na 31.prosinca 2012.	13	248	206	2.196	455	76	980	84	145	4.403

Razlika 2013 - 2012.godina	- 2	- 64	- 72	- 112	- 382	- 56	- 597	57	171	-1.057
-----------------------------------	-----	------	------	-------	-------	------	-------	----	-----	--------

U strukturi radnika po stručnoj spreml u 2013. godini najzastupljeniji su SSS, KV i NSS radnici, što je u skladu s prirodom procesa rada (potrebom za strukovnim zanimanjima).

Pregled **broja zaposlenih i troškova osoblja** Društava prikazano je u nastavku:

Tablica 2.

OPIS	2013. g.	2012. g.	Indeks 2013 / 2012
Broj zaposlenih	3.346	4.403	76,0
Masa neto plaća	269.055.191	248.517.219	108,3

Podaci o ukupnim troškovima osoblja prikazani su u tablici 3.

Tablica 3.

OPIS	2013. g.	2012. g.	Indeks 2013 / 2012
Ukupni rashodi	1.450.226.551	1.564.505.507	92,7
Ukupni troškovi osoblja	427.804.783	394.229.607	108,5
Tr.osoblja/uk.rashodi	29,5%	25,2%	

Troškovi osoblja sudjelovali su u strukturi ukupnih rashoda 2013. godine s 29,5%, a u 2012. godini sa 25,2%. Troškovi osoblja povećani su iz razloga pripajanja dijela HŽ Vuča vlakova d.o.o..

1.2. KRETANJE IMOVINE DRUŠTAVA

Kretanje imovine Društva prikazano je u tablici 4.:

Tablica 4.

Pozicija	31.12.2013.	31.12.2012.g.	Indeks 2013/2012
Nematerijalna imovina	31.501.138	29.335.752	107,4
Materijalna imovina	1.512.413.139	1.672.190.513	90,4
Dugotrajna financijska imovina	11.144.202	1.976.430	
Ukupno dugotrajna imovina	1.555.058.479	1.703.502.695	91,3
Zalihe	64.043.026	73.551.087	87,1
Potraživanja :	263.447.727	389.519.133	67,6
- od povezanih društava	65.483.486	138.360.465	47,3
- od kupaca	184.935.085	223.122.750	82,9
- od zaposlenih	5.045.729	4.914.975	102,7
- od države i drugih institucija	4.955.845	18.923.278	26,2
- ostala	3.027.582	4.197.667	72,1
Kratkotrajna financijska imovina	1.227.702	2.398.374	51,2
Novac (u banci i blagajni)	9.665.105	19.460.173	49,7
Ukupno kratkotrajna imovina	338.383.560	484.928.769	69,8
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja	8.644.569	7.609.443	113,6
UKUPNA IMOVINA	1.902.086.608	2.196.040.905	86,6

Nematerijalna imovina

U nematerijalnoj imovini iskazani su licence, projekti, nacrti i tehnička dokumentacija po trošku nabave. Najznačajniju vrijednost nematerijalne imovine predstavlja SAP, IS CARGO, softvera i ostalih prava.

Materijalna imovina

Najveći iznos materijalne imovine HŽ Carga u pripremi predstavlja Praonica Slavonski Brod u , modernizacija lokomotiva i IS Cargo.

Zalihe

Najveći dio zaliha odnosi se na rezervne dijelove za održavanje vagona i lokomotiva u iznosu 59.781.280. Za zalihe bez prometa u 2013. godini na temelju prosudbi o njihovoj iskoristivosti, obavljen je ispravak vrijednosti u iznosu od 2.731.650 kn.

1.3. REZULTATI POSLOVANJA DRUŠTAVA

Poslovanje Grupe tijekom 2013. godine rezultiralo je gubitkom u iznosu od 290.296.600 kn (za 2012. godinu gubitak iznosi 271.855.317kn). Gubitak ostvaren poslovanjem Grupe tijekom 2012.g. raspoređen je na preneseni gubitak.

Tablica 5.

HRK

Pozicija	31.12.2013.	31.12.2012.	Indeks 2013/12.
Poslovni prihodi	1.148.547.841	1.270.396.243	90,4
Poslovni rashodi	1.359.838.659	1.525.938.721	89,1
Financijski prihodi	11.453.278	22.443.998	51,0
Financijski rashodi	90.288.855	38.045.296	
UKUPNI PRIHODI	1.160.001.119	1.292.840.241	89,7
UKUPNI RASHODI	1.450.226.551	1.564.505.507	92,7
Dobit /Gubitak prije oporezivanja	-290.255.432	-271.665.266	106,8
Porez na dobit	-71.168	-190.051	37,4
Dobit/Gubitak tekuće godine	-290.296.600	-271.885.317	106,8
Upisani kapital	531.006.500	531.006.500	
Kapitalne rezerve	530	530	
Revalorizacijske rezerve	548.125		
Preneseni gubitak/Zadržana dobit	-243.350.519	21.804.720	
Gubitak tekuće godine	-290.296.600	-271.855.317	106,8
Ukupno Kapital i rezerve	-2.091.964	280.956.433	

U 2013.godini ukupni prihodi Grupe manji su za 10,3% a ukupni rashodi za 7,3%. Rezultat odnosa prihoda i rashoda je i ostvareni gubitak od 290,3 mil. kuna.. HŽ Cargo kao najveće Društvo U Grupi u 2013.g. ostvario je smanjen prijevoz tona robe za 4,4% ili 11,3% TKM-a u odnosu na 2012.g., tako da je i prihod od prijevoza robe smanjen za 7,2% ili 44,0 mil. kuna.

Troškovi sirovina i materijala povećali su se u odnosu na I-XII 2012. godine zbog pripajanja HŽ Vuče vlakova i time dobivanjem troškova eurodizel goriva i ulja za vučna vozila i sukladno tome i povećanje utrošenih rezervnih dijelova za lokomotive. Prijevozne usluge, pripajanjem HŽ Vuče vlakova, smanjile su se za iznos troška usluge Vuče.

Usluge održavanja sastoje se od usluga tekućeg i investicijskog održavanja, a usluge održavanja su se povećale u odnosu na isto razdoblje prošle godine iz razloga što je, pripajanjem HŽ Vuče vlakova, HŽ Cargo postao vlasnik lokomotiva, pa osim usluga održavanja vagona sada su i usluge održavanja lokomotiva.

U ostalim uslugama su usluge čišćenja, održavanja zgrada, vozila itd; a najveći iznos čine usluge najma trase u iznosu od 73.246 tis. kuna i usluge formiranja i rasf. sastava vlaka u iznosu od 25.034 tis.kuna, a troškovi osoblja povećani su u odnosu na isto razdoblje prošle godine iz razloga pripajanja HŽ Vuče vlakova.

Zalihe bez prometa u 2013. godini u iznosu od 45.521 tis. kuna bile su predmet preispitivanja, a u cilju njihova ispravljanja na teret izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti. Slijedom toga, na temelju prosudbi o njihovoj neiskoristivosti, obavljen je ispravak vrijednosti zaliha i iskazan rashod za vrijednosno usklađivanje zaliha u iznosu od 2.731tis. kuna.

2. OPIS GLAVNIH RIZIKA I NESIGURNOSTI KOJIMA SU DRUŠTVA IZLOŽENA

2.1. IZLOŽENOST DRUŠTVA VALUTNOM RIZIKU

Službena valuta Društva je hrvatska kuna ("kn"). Međutim, određene transakcije u stranim valutama preračunavaju se u hrvatske kune primjenom valutnih tečajeva koji su važeći na datum konsolidirane bilance / konsolidiranog izvještaja o financijskom položaju, te su, slijedom toga, Društvo i ovisna društva potencijalno izložena rizicima promjena valutnih tečajeva.

2.2. IZLOŽENOST DRUŠTAVA KREDITNOM RIZIKU

Kreditni rizik je rizik da druga ugovorna stranka neće izvršiti svoje financijske obveze, te će time uzrokovati financijske gubitke Društvu ili ovisnim društvima. Imovina koja potencijalno može izložiti Društvo ili ovisno društvo kreditnom riziku sastoji se uglavnom od raspoloživog novca i novčanih ekvivalenata i potraživanja od kupaca. Potraživanja od kupaca su usklađena za iznos ispravka sumnjivih i spornih potraživanja. Nije bilo značajnijih promjena utjecaja kreditnog rizika na poslovanje Grupe.

2.3. IZLOŽENOST DRUŠTAVA RIZIKU LIKVIDNOSTI

Rizik likvidnosti je rizik da Društvo ili ovisno društvo neće biti u mogućnosti ispuniti svoje financijske obveze drugoj ugovornoj strani. Društvo i ovisna društva upravljaju rizikom likvidnosti na način da kontinuirano prate i analiziraju predviđeni i stvarni novčani tijek na osnovu dospelosti financijske imovine i obveza. Uprava Društva razmatra načine osiguranja likvidnosti za stabilizaciju poslovanja. U tom kontekstu Društvo je pripremlilo Smjernice plana restrukturiranja Društva za razdoblje 2014. – 2018. kao polazište za izradu novog plana restrukturiranja. U navedenom dokumentu su definirane osnovne pretpostavke i mjere restrukturiranja kao i potrebe za financiranjem neophodne za stvaranje osnove za održivo poslovanje Društva. Vlada Republike Hrvatske dala je 10. travnja 2014. godine svoju suglasnost na navedene smjernice.

2.4. IZLOŽENOST DRUŠTAVA TRŽIŠNOM RIZIKU

Društvo posluje na hrvatskom i međunarodnim tržištima. Uprava Društva utvrđuje cijene svojih proizvoda i usluga, zasebno za domaće i međunarodna tržišta. Velika ekonomska kriza u Republici Hrvatskoj i zemljama u okruženju odrazila se na količinu roba koje prevozi Društvo. Zabilježen je pad prevezenih tona robe od oko 36,7% u odnosu na 2007. godinu i smanjenje tonskih kilometara od oko 44,5%. Pad prijevoza u tonama u odnosu na 2012. godinu iznosi 4,4% dok je u tonskim kilometrima zabilježen pad od Opće gospodarske okolnosti kao i liberalizacija tržišta usluga željezničkog prijevoza negativno utječu na poslovanje Društva.

Analiza bilance Društava na dan 31. prosinca 2013. pomoću tablice 6.

Tablica 6.

A K T I V A (IMOVINA)		P A S I V A (KAPITAL I OBVEZE)	
Dugotrajna imovina	1.555.058.479	Kapital	(2.091.964)
Kratkotrajna imovina	338.383.560	Dugoročne obveze	600.967.347
		Dugoročna rezerviranja	204.010.255
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i obračunati prihodi	8.644.569	Kratkoročne obveze	722.948.567
		Odgođeno plaćanje troš.i prih. budućeg razdoblja	376.252.403
SREDSTVA	1.902.086.608	IZVORI SREDSTAVA	1.902.086.608

Iz skraćene bilance Grupe u tablici 6. proizlazi da Društva nisu postigla ravnotežu kvalitete izvora sredstava za pokriće stalnih i obrtnih sredstava u aktivni. Naime, stalna tj. dugoročna sredstva od 1.555.058 tis kuna nisu u cijelosti financirana iz dugoročnih izvora (kapital + dugoročne obveze) iz čega proizlazi da se razlika financirala iz kratkoročnih izvora. Također, odgođeno plaćanje troškova i prihoda budućih razdoblja u iznosu 376.252 tis. kuna čine sredstava iz kojih se ostvaruju prihodi po osnovi aktiviranja sredstava nabavljenih iz Proračuna. Državne potpore namijenjene nabavci dugotrajne materijalne imovine koja se amortizira početno se iskazuju kao odgođeni prihodi, a naknadno se priznaju kao prihod u obračunskim razdobljima u alikvotnim dijelovima kojima se iskazuje trošak amortizacije te dugotrajne materijalne imovine.

Društvo je u konsolidiranim financijskim izvještajima izdvojilo rezerviranja u iznosu od 204.010 tis. kuna za potencijalne obveze sukladno kolektivnom ugovoru Društvo ima obvezu isplaćivanja jubilarnih nagrada i otpremnina i ostalih naknada svojim zaposlenicima. Obvezu za dugoročna primanja zaposlenika mjeri nezavisni aktuar na kraju svakog izvještajnog razdoblja koristeći pretpostavke o broju radnika kojima navedena primanja treba isplatiti, procijenjeni trošak navedenih primanja te diskontnu stopu koja je određena kao prosječna očekivana stopa prinosa na ulaganja u državne obveznice.

Društvo kao tuženik zajedno sa HŽ Infrastruktura d.o.o. i HŽ Putnički prijevoz d.o.o. sudjeluje u brojnim sudskim sporovima u ukupnom iznosu od 139.306 tis kuna čiji je ishod neizvjestan. Sukladno Planu podjele trgovačkog društva HŽ Hrvatske željeznice d.o.o., Zagreb, nastale eventualne obveze po tim sporovima snose novoosnovana društva temeljem njihovog učešća u kapitalu. Društvo, kao tuženik, sudjeluje u sudskim sporovima započetim u 2007., 2008., 2010., 2011., 2012. i 2013. godini u iznosu od 22.059 tis kuna. Na 31. prosinca 2013. godine za potencijalne obveze po tim sudskim sporovima utvrđeno je rezerviranje troškova u iznosu od 9.986 tis kuna. Na dan 31. prosinca 2013. godine Društvo je opterećeno danim jamstvima u iznosu od 26.872 tis kuna za kreditna zaduženja ovisnih društva.

U tablici 7. prikazan je koeficijent tekuće likvidnosti u dvogodišnjem razdoblju:

Tablica 7.

O P I S	2013.	2012.
Kratkotrajna imovina	338.383.560	484.928.767
Kratkoročne obveze	722.948.567	536.228.827
KTL	0,47	0,90

Najznačajniji pokazatelj u kontekstu likvidnosti je pokazatelj tekuće likvidnosti čija je poželjna vrijednost 2, što znači da kratkotrajna imovina treba biti barem dvostruko veća od kratkoročnih obveza da bi se zadovoljilo „zlatno pravilo“ likvidnosti.

Iz tablice 7. vidljivo je da Društva u uvjetima tržišnog okruženja uz poteškoće podmiruju svoje dospjele kratkoročnih obveza. Na dan 31. prosinca 2013. godine kratkoročne obveze premašuju kratkoročnu imovinu za iznos od 384.565.007 kn. Društvo nije u mogućnosti podmirivati obveze po kreditima po dospijeću, te su poslovne banke aktivirale dana jamstva Republike Hrvatske.

3. FINACIJSKO STANJE DRUŠTAVA

3.1. ZADUŽENOST DRUŠTAVA

Zaduženost Društava obradit će se skraćeno uporabom koeficijenata zaduženosti i faktora zaduženosti (broja godina), također za posljednje dvije godine, kako slijedi:

a) **Koeficijent zaduženosti** = Ukupne obveze / Ukupna aktiva
Potrebni izračuni dani su u tablici 8.:

Tablica 8.

Godina	2013.g.	2012.g.	Indeks 2013/12.
Dugoročne obveze	600.967.347	597.872.526	100,5
Kratkoročne obveze	722.948.567	536.228.827	134,8
UKUPNE OBVEZE	1.323.915.914	1.134.101.353	116,7
AKTIVA (IMOVINA)	1.902.086.608	2.196.040.905	86,6
Koeficijent zaduženosti	0,70	0,52	

Pokazatelji zaduženosti mjere koliko se poduzeće financira iz vlastitih, a koliko iz tuđih izvora financiranja. Za ovaj pokazatelj gornja granica je 0,40 (40%), što znači da je gornja granica zaduženosti kada se poduzeće 60% financira iz vlastitih izvora, a 40% iz „tuđih „ izvora sredstava.

b) **Faktor zaduženosti** (broj godina) = Ukupne obveze / Dobitak + Amortizacija
Izračun podataka iz navedenog obrasca daje se u tablici 9.:

Tablica 9.

O P I S	2013.g	2012.g	INDEKS 2013/2012.g.
Ukupne obveze(dugoročne+kratkoročne)	1.323.915.914	1.134.101.353	116,7
Dobitak/Gubitak tekuće godine	-283.599.843	-271.855.317	104,3
Amortizacija	233.073.852	192.171.823	121,3
Dobitak + amortizacija	-50.525.991	-79.683.494	63,4
Broj godina	-26,2	-14,2	

Prema idealnim odnosima, faktor zaduženosti iznosi do 5,0 što znači da bi tvrtke trebale najdulje za pet godina iz dobitka i amortizacije pokriti svoje ukupne obveze. Kako je umjesto dobiti iskazan gubitak od 283.599 tis kuna, koji je veći od iznosa amortizacije, faktor zaduženosti nije povoljan. Navedeni pokazatelj ukazuje da postoji neizvjesnost oko sposobnosti Grupe da ostvari svoje potrebe za financiranjem, te da refinancira ili servisira svoje obveze koje dospijevaju. Ukoliko Grupa neće biti u mogućnosti nastaviti poslovati po načelu vremenske neograničenosti poslovanja, navedeno bi moglo imati utjecaj na sposobnost da se realizira ekonomska korist iz svoje imovine ili podmiri svoje obveze u normalnom tijeku poslovanja u iznosima priznatim u financijskim izvještajima.

3.2. KOEFICIJENT SAMOFINANCIRANJA

Koeficijent samofinanciranja dobije se po sljedećem obrascu:

Koeficijent samofinanciranja = Ukupni kapital / Ukupna imovina

Pregled izračuna koeficijenata samofinanciranja daje se u tablici 10.:

Tablica 10.

O P I S	2013.	2012.
Ukupni kapital	-2.091.964	280.956.433
Ukupna imovina	1.902.086.608	2.196.040.905
Koefic.samofinanciranja	-	0,13

Koeficijent samofinanciranja pokazuje udio ukupnog kapitala u ukupnoj imovini i izražava se kao odnos kapitala i aktive, odnosno ukupne pasive. Ovaj pokazatelj se ponekad naziva i pokazatelj financijske sigurnosti. Povoljan iznos ovog pokazatelja je više od 0,30 što znači da su vlastiti izvori veći od 30% u ukupnim izvorima.

4. OČEKIVANI RAZVOJ DRUŠTAVA U BUDUĆNOSTI

HŽ Cargo je tržišno orijentirano društvo sa u strukturi ukupnih prihoda relativno malim učešćem državnog proračuna. Proces restrukturiranja ima za cilj izgraditi HŽ Cargo u vodećeg prijevoznika koji će usluge teretnog prijevoza obavljati na konkurentan, siguran, ekonomičan i ekološko prihvatljiv način, a društvo mora poduzeti niz aktivnosti kako bi dugoročno, posebno u uvjetima liberalizacije osigurano zasluženno mjesto na liberaliziranom tržištu.

S obzirom na liberalizaciju u teretnom željezničkom prijevozu u budućnosti očekujemo pad korisnika naših prijevoznih usluga. Investicije u mobilne kapacitete neophodne su, a izostanak ulaganja posljednjih godina utjecao je na smanjenje konkurentnosti. Obzirom na značajna financijska sredstva potrebna za ulaganje sami rezultati neće biti vidljivi odmah, već nakon dužeg vremenskog razdoblja.

Društveno odgovorno poslovanje zadatak je svakog poduzeća kroz razvoj programa kojima profitiraju i društvo i država i samo poduzeće. U današnje vrijeme pitanje poslovanja na društveno odgovoran način postaje ključna tema u tvrtkama koje tržišno posluju, a društvena odgovornost postaje poželjan oblik poslovne strategije u razvoju tvrtke. HŽ Cargo kao nacionalni prijevoznik svoje poslovanje provodi na društveno odgovoran način osiguravanjem usluge prijevoza svim korisnicima.

Nužne pretpostavke za održivi razvoj HŽ Carga kako bi bio poticaj gospodarskog razvoja:

1. Poslovanje poduzeća bazirati isključivo na tržišnim principima
2. Definirati restrukturiranje kao trajni proces
3. Organizaciju i sistematizaciju prilagođavati datim okolnostima i mijenjati sukladno zahtjevima tržišta
4. Kolektivni ugovor definirati sukladno potrebama tržišta i zadanim okolnostima
5. Kontinuirano ulagati u intelektualni kapital tvrtke
6. Prometnu infrastrukturu rekonstruirati i modernizirati te prilagoditi zahtjevima tržišta i prometnih tokova roba
7. Investicije u mobilna osnovna sredstva nužan su preduvjet za održivi razvoj HŽ Carga i nastup na međunarodnom tržištu

Predsjednik Uprave HŽ Cargo d.o.o.:

Danijel Krakić, dipl. ing.